

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Daňkovou v právní věci **žalobce V.B.**, bytem..., *zastoupeného Mgr. Martinem Pechem, advokátem se sídlem Plzeň, Malá 6*, proti **žalovanému Krajskému úřadu Plzeňského kraje**, se sídlem Plzeň, Škroupova 18, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. července 2011 č.j. DSH/9998/11,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje ze dne 26.7.2011 č.j. DSH/9998/11 se **z r u š u j e** a věc se **v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen uhradit žalobci náklady řízení ve výši 7.760 Kč do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Martina Pecha, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

V.B., (dále jen „žalobce“) byl rozhodnutím Magistrátu města Plzně (dále jen „magistrát“) ze dne 5.5.2011, č.j. MMP/053555/11 (dále jen „rozhodnutí magistrátu“) shledán vinným z přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle § 22 odst. 1 písm. a) bod 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*přestupkový zákon*“), pro porušení ust. § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o silničním provozu*“). Přestupku se měl dopustit tím, že „dne 17.2.2011 v době okolo 12:40 hod. v Plzni, na vozovce pozemní komunikace Slovanské tř., řídil nákladní vozidlo tovární značky Renault Maxity F24, RZ: ..., ve směru jízdy do centra města. V prostoru křižovatky ulic Slovanská – Liliová, došlo vlivem špatného technického stavu vozidla k uvolnění jisticích matic z levého zadního kola, následkem čehož se kolo uvolnilo z osy vozidla a setrvačností se dále pohybovalo po Slovanské tř. v původním směru jízdy obviněného, kde se v prostoru zastávky tramvaje „Jedlová“ střetlo s chodcem P.V., nar. ... Obviněný tedy řídil motorové vozidlo, které bylo technicky nezpůsobilé k provozu tak závažným způsobem, že bezprostředně

ohrožovalo ostatní účastníky silničního provozu. Při dopravní nehodě došlo ke zranění chodce P.V. a k hmotné škodě na předmětném nákladním vozidle zřejmě nepřevyšující částku 100.000 Kč.“ Za tento přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 5.000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu šesti měsíců; rovněž mu byla stanovena povinnost nahradit náklady řízení v paušální částce 1.000 Kč.

Na základě žalobcova odvolání Krajský úřad Plzeňského kraje (dále jen „žalovaný“) rozhodnutím ze dne 26.7.2011, č.j. DSH/9998/11 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“) zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí magistrátu a předmětné rozhodnutí potvrdil.

Žalobce se včasnou žalobou domáhal zrušení napadeného rozhodnutí, vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení a uložení povinnosti žalovanému uhradit žalobci náklady řízení.

Žalobce v žalobě uváděl, že již v průběhu přestupkového řízení poukazoval na to, že přestupek nespáchal. Také v odvolání poukázal na nekompletnost důkazního řízení, neboť ve věci např. nebyl vyslechnut znalec, či nebyl zpracován znalecký posudek. Žalovaný se dostatečně s odvolacími námitkami nevypořádal, zejména pak s námitkou stěžejní ohledně neprovedení důkazů směřujících k prokázání či vyvrácení tvrzení žalobce, že použil vozidlo splňující veškeré technické podmínky stanovení zvláštním předpisem. Tato otázka je nepochybně otázkou odborného charakteru, jejíž vyhodnocení správnímu orgánu nepřísluší. Žalobce má za to, že správní orgány nedostály svojí obecné povinnosti zjištění skutečného stavu co možná nejúplněji s využitím všech dostupných zákonných prostředků, jak stanoví v § 3 zákona 500/2004 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“), i bez návrhu zjišťovat všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch obviněného, jak ukládá § 50 odst. 3 správního řádu, a to proto, aby správní orgán mohl dospět k závěru, že se obviněný s pravděpodobností rovnající se praktické jistotě jednání naplňujícího znaky skutkové podstaty přestupku dopustil. V té souvislosti poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1.3.2006, č.j. 1 As 34/2005-50, podle něhož je to správní orgán, který odpovídá za to, že bude přesně a úplně zjištěn skutečný stav věci a za tím účelem si opatřuje potřebné podklady pro rozhodnutí. Účastníci mají sice právo navrhopvat na podporu svých tvrzení důkazy, neučiní-li tak, nezabývá to správní orgán v žádném případě povinností zjistit skutečnosti potřebné pro rozhodnutí. Podle žalobcova názoru správní orgány překročily meze svého oprávnění, když posoudily záležitost, které požadují odbornou způsobilost. V té souvislosti odkázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, ze dne 22.12.2006 č.j. 54Ca 61/2006-26. Jelikož znalecký posudek ohledně možné technické závady nebyl ve správním řízení vypracován, je třeba na základě zásady in dubio pro reo naopak presumovat technickou závadu vozidla. V důkazním řízení nebylo podle názoru žalobce vyvráceno, že by vozidlo mohlo být z hlediska závěsu kolo vadné, či že by na kole nemohl být nějaký vadný komponent, který přispěl až k následné ztrátě kola. Aplikaci zásady in dubio pro reo zmínil rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22.1.2009 č.j. 1As 96/2008-115. V rámci důkazního řízení nebylo podle žalobce nadevší pochybnost prokázáno, že by nedostál svojí povinnosti kontrolovat technický stav vozidla, a že by tedy užil k jízdě vozidlo ve špatném technickém stavu. Žalobce zdůrazňuje, že je laikem v oboru silničních vozidel a jakožto obvyklý spotřebitel ani nemůže rozpoznat, že by mohlo dojít až ke ztrátě kola. Nikým nebyl instruován, navíc vozidlo bylo relativně nově zakoupeno a mělo platnou technickou kontrolu. Žalobce se řídil zcela příručkou výrobce vozidla, která doporučuje dotahovat matice každých tisíc kilometrů. Poslední dotažení matek vlastními silami žalobce provedl ještě v lednu 2011, když událost se stala 17.2. téhož roku. Žalobce

rovněž doplnil, že v rámci správního řízení navrhl výslech znalce Ing. Karla Petrů, který byl namíste bezprostředně dne 17.2.2011, přičemž žalovaný návrhu žalobce nevyhověl bez racionálního podkladu.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí. Konstatoval, že setrvává na své argumentaci uvedené v napadeném rozhodnutí. Doplnil, že pokud by žalobce před předmětnou jízdou provedl potřebnou kontrolu vozidla a matice při této kontrole dotáhl, k jejich uvolnění by při následné jízdě nedošlo. Žalobce namíste technickou závadu na vozidle neuplatnil a z policie ČR provedené fotodokumentace, technická závada též nevyplývá. Vzhledem ke skutečnosti, že pokud by došlo k technické závadě na uchycení kola – na maticích či šroubech na předmětném kole, došlo by k narušení částí tohoto uchycení např. prasknutí matic, šroubů či disku kola, k čemuž však nedošlo, lze jednoznačně konstatovat, že k uvolnění matic šroubů došlo postupným uvolněním (vzhledem k nedotažení), čemuž plně odpovídá skutečnost, že všechny matice i šrouby daného kola byly bez poškození. Žalovaný podotkl, že vzhledem k tomu, že nedošlo k poškození uchycení kola (matic a šroubů), což je patrné z pořízené fotodokumentace a žalovaný je toto schopen bez zvláštních odborných znalostí posoudit, bylo nadbytečné ve věci zpracovávat znalecký posudek. Žalovaný tvrdí, že při provedeném dokazování byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, přičemž správní orgán v souladu s ust. § 51 správního řádu provede důkazy potřebné pro zjištění skutečného stavu věci, tedy plně respektoval ust. § 3 správního řádu. Dále uvedl, že vzhledem k mimořádně podrobně provedené fotodokumentaci nebylo znaleckého posudku zapotřebí, neboť na jejím základě byl správní orgán schopen bez nutnosti zvláštních odborných znalostí věc bez potíží řádně vyhodnotit, tedy provedení znaleckého posudku bylo nadbytečné. Žalovaný podotkl, že se nevyjadřuje k rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové zmiňovanému žalobcem, neboť nelze posoudit, jaké byly okolnosti případu, a předmětný rozsudek není navíc pro Krajský soud v Plzni závazný. V případě přestupku žalobce nebyly splněny důvody pro ustanovení znalce, přičemž správní orgány obou stupňů nepřekročily meze správního uvážení. Žalovaný podotkl, že pokud bylo vozidlo po namontování kola a upevnění matic znovu pojízdné a žalobce mohl z místa odjet po vlastní ose, je zřejmé, že na vozidle nevznikla technická závada, avšak došlo toliko k přirozenému postupnému uvolnění matic na šroubech, čehož následkem bylo upadnutí kola z jedoucího vozidla, neboť pokud by došlo k technické závadě, která dle žalobce měla způsobit upadnutí kola, nebyla by opětovaná montáž kola po dopravní nehodě možná, ale vozidlo by muselo být jako nepojízdné odtahováno. Okolnost, že vozidlo mělo platnou technickou kontrolu i emise, neznamená, že bylo v plném rozsahu technicky způsobilé k provozu na pozemních komunikacích.

Řízení ve správním soudnictví upravuje zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“). Při přezkoumání napadeného rozhodnutí samosoudkyně vycházela ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a napadené výroky rozhodnutí přezkoumala v mezích žalobních bodů (75 odst. 2 s.ř.s.). O věci samé v souladu s § 51 odst. 1 s.ř.s. rozhodla bez jednání za výslovného souhlasu žalobce (č.l. 29) i žalovaného (č.l. 24).

Z obsahu správního spisu, konkrétně z protokolu o nehodě v silničním provozu, vyplývá, že žalobce řídil po vozovce ulice Slovanská v Plzni směrem do města nákladní vozidlo tovární značky Renault Maxity F24, rz..., zaevidované v roce 2009. V prostoru křižovatky ulic Slovanská x Liliová došlo k vyšroubování povolených všech jisticích matek

z levého zadního kola vozidla a následně v prostoru křižovatky ulic Slovanská x Klášterní x Jugoslávská x Hradištská k jeho uvolnění. Po uvolnění kola došlo ke střetu zadní nápravy vozidla s živícnou vozovkou, vozidlo zastavilo a uvolněné vnější kolo pokračovalo vpřed směrem k centru města. Kolo najelo na chodník, kde došlo ke střetu s chodcem V., který byl zraněn. Na žalobcově vozidle vznikla hmotná škoda cca 5.000 Kč (poškozeno levé zadní kolo vnější, levé zadní kolo vnitřní, levý brzdový kotouč, uchycení levého zadního kola). Technická závada jako příčina dopravní nehody nebyla na místě ohledání zjištěna ani uplatněna. Při ohledání na místě dopravní nehody byl mimo jiné vyhotoven plánek místa dopravní nehody, v němž jsou zakreslena místa nálezu matic z vozidla, místo střetu kola s vyvýšeným obrubníkem, konečná poloha uvolněného kola z vozidla, konečné postavení vozidla a místo střetu uvolněného kola s chodcem a provedena obsáhlá fotodokumentace. V protokolu je dále uvedeno, že na místě nehody byla provedena prohlídka vozidla znalcem Ing. Karlem Petřem.

Při ústním jednání dne 26.4.2011 žalobce vypověděl, že v průběhu jízdy nepociťoval žádné změny v řízení vozidla, vnímal jen drobné odchylky ve stabilitě vozidla, které přičítal nerovnosti komunikace a které byly zcela běžné v případě, že zadní část vozidla nebyla zatížena. Takto se vozidlo chovalo od samého prvopočátku, co bylo uvedeno do provozu. V současné době má najeto cca 15.000 km. Z toho důvodu jej ani nenapadlo, že by mohlo být na vozidle něco uvolněno. Kola vozidla naposledy kontroloval někdy v polovině ledna, bezprostředně před jízdou nikoliv. Žalobce nenavrhoval provedení dalších důkazů ani doplnění spisové dokumentace.

Magistrát v odůvodnění svého rozhodnutí ze dne 5.5.2011 uvedl, že „...hodnotil veškeré listinné podklady spolu s provedenými důkazy jak jednotlivě, tak ve vzájemných souvislostech. Výpověď obviněného a svědka V. spolu vzájemně korespondují, a proto je nemá správní orgán důvod zpochybňovat. Z jejich výpovědi jednoznačně shodně zaznělo, že právě uvolněné kolo z vozidla obviněného srazilo chodce V. V místě mezi konečným postavením vozidla obviněného, kterému předcházely dřecí stopy od náboje levé části zadní nápravy, a místem střetu kola s chodcem V., bylo policejním orgánem nalezeno pět matic, které náležely k uvolněnému kolu vozidla obviněného. Z fotodokumentace zachycující náboj levé části zadní nápravy, předmětné kolo a matice nejsou zřejmé žádné abnormality, které by odůvodňovaly podezření na technickou závadu, která by mohla mít vliv na samovolné uvolnění kola. Sám obviněný technickou závadu coby příčinu vzniku předmětné dopravní nehody neuplatnil. Je tedy zcela nepochybné, že došlo k samovolnému vytočení matic z levého kola vozidla obviněného, v jehož důsledku se toto uvolnilo a následně srazilo P. V. pohybujícího se po chodníku. Pokud by matice předmětného kola byly řádně utaženy, k popisované události by nepochybně nedošlo. Jak vyplývá z vyjádření obviněného, v průběhu jízdy po Slovanské tř. náhle zaregistroval, že jej předbíhá kolo jeho vozidla. Tomu předcházely neurčité vibrace vozidla, kterým však nevěnoval žádnou pozornost, jelikož byly běžné v případě, že zadní část vozidla nebyla zatížena. Rovněž obviněný doznal, že bezprostředně před jízdou nekontroloval kola vozidla, respektive jejich upevnění. Je tedy nepochybné, že předmětná dopravní nehoda vznikla následkem nedostatečného dotažení matic levého zadního kola vozidla obviněného, přičemž k odvrácení této situace stačila pouhá kontrola vozidla před jízdou, případně kontrola kol vozidla v okamžiku, kdy obviněný vibrace vozidla zaregistroval. Na podkladě výše uvedeného považuje správní orgán za dostatečně odůvodněný závěr, že neuspokojivý technický stav vozidla přímo vyvolal kolizní situaci, jejímž následkem byla hmotná škoda na vozidle obviněného a zranění chodce V.“

V odvolání žalobce namítal, že před vydáním rozhodnutí nebyl evidentně zjištěn v dostatečném rozsahu skutečný stav věci, nebyly provedeny všechny důkazy, které mohly přispět k řádnému objasnění skutkového děje, zejména k jeho zavinění a které by mohly svědčit v žalobcův prospěch. Konkrétně vytýkal, že nebyl proveden důkaz příručkou majitele vozidla Renault Maxity (dále jen „příručka“), zejména instrukcí výrobce ohledně dotahování kol, a nebyl vyslechnut znalec Ing. Karel Petrů, který provedl prohlídku vozidla na místě nehody a mohl by se vyjádřit jak k jeho technickému stavu, tak k příčině uvolnění jisticích matic kola. K odvolání připojil kopii str. 6-7 příručky obsahující informace ohledně šroubů a matic kol.

Žalovaný se v napadeném rozhodnutí vypořádal s odvolacími výhradami tak, že „...z pořízené fotodokumentace je zřejmé, že veškeré matice kol samovolně upadly, nebyly nikterak poškozené, tedy zcela zřejmě nedošlo k uvolnění zadního levého kola vozidla odvolatele nečekaným rozpadem maticí daného kola. Z fotodokumentace je dále zřejmé, že šrouby daného kola také nejsou postiženy žádnou vadou, nejsou roztržené ani jinak poškozené, navíc z detailu matic i šroubů vyplývá, že na těchto je kvalitní, zřetelně viditelný závit, tedy jiný způsob než postupné uvolnění matic otáčením v závitech je tímto zpochybněn. ...Tvrzení odvolatele, že matice kontroloval v průběhu ledna 2011, nelze sice vyvrátit, nelze jej však ani potvrdit, podstatné však je, že odvolatel vozidlo nezkontroloval před jízdou, a to ani běžným způsobem, kdy ke kontrole kol vozidla není zapotřebí žádných odborných schopností a uvolnění kol je bezpochyby zjiřitelné i nezkušeným laikem. Zdejší odvolací správní orgán dále uvádí, že povinnost řidiče kontrolovat technický stav vozidla před jízdou vyplývá z povinnosti řidiče užít k provozu na pozemních komunikacích jen vozidlo, které je technicky způsobilé k provozu, přičemž vozidlo s takto uvolněnými maticemi, které následně samy odpadnou, takovým vozidlem bezpochyby není. Dále odvolatel jako provozovatel vozidla má za povinnost dle ust. § 36 odst. 3 zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů udržívat vozidlo v řádném technickém stavu dle pokynů pro obsluhu a údržbu stanovených výrobcem, což zřejmě neplnil, jinak by uvolnění matic kol musel při kontrole technického stavu vozidla zjistit.“ Žalovaný námitku, že nebyly provedeny dostatečné důkazy potřebné ke zjištění skutkového stavu věci, odmítl s tím, že „...byla provedena svědecká výpověď svědka pana P.V. spolu s jeho opatrovníci a dále jako důkaz byla použita podrobná fotodokumentace pořízená Policií ČR při šetření dopravní nehody. Tyto důkazy byly vyhodnoceny jako věrohodné a na jejich základě i na základě výpovědi samotného odvolatele při ústním jednání bylo prokázáno, že se odvolatel přestupku kladeného mu za vinu dopustil, neboť vozidlo, které řídil, bylo technicky nezpůsobilé tak závažným způsobem, že bezprostředně ohrožovalo ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích...Zdejší odvolací správní orgán dále má za věrohodnou spisovou dokumentaci od Policie ČR včetně pořízené fotodokumentace, která jednoznačně prokazuje uvolnění kola (nepoškozený disk, nepoškozené šrouby a matice). Zdejší odvolací správní orgán dále uvádí, že byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, přičemž provedení dalších důkazů bylo vzhledem k tomu, že byl zjištěn skutečný stav věci, nadbytečné, přičemž ani odvolatel sám další důkazy v řízení nenavrhoval.“ Žalovaný rovněž uvedl, „... že odvolateli jako řidiči vozidla jsou zákonem č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů stanoveny povinnosti, které pokud nerespektuje, dopouští se přestupku.... provedení celé příručky jako důkazu je v daném případě nadbytečné, neboť skutkový stav byl, i bez k odvolání doložené kopie části příručky k provozu předmětného vozidla, řádně zjištěn, tedy o spáchání přestupku odvolatelem nebylo pochybností ze strany

správního orgánu I. stupně, přičemž pochybností v dané věci nemá ani zdejší odvolací správní orgán. “ Ohledně znalce žalovaný konstatoval, že „...znalec Ing. Karel Petru provedl na místě prohlídku daného vozidla, avšak vzhledem k velmi podrobné fotodokumentaci, ze které je jasné patrné, že k uvolnění levého zadního vnějšího kola nedošlo na základě technické poruchy (rozlomení matic, odlomení šroubů, poškození disků kol), tedy další vyjádření znalce v dané věci nebylo zapotřebí, neboť je zřejmé, že vzhledem ke zřetelným závětvům viditelným na šroubech i jisticích maticích, došlo k samovolnému postupnému povolování matic, které mělo posléze za následek jejich úplné odpadnutí ze šroubů a uvolnění kola samého. Zdejší odvolací správní orgán uvádí, že tyto skutečnosti jsou natolik zřetelné, že není zapotřebí zvláštních odborných znalostí a schopností (znalce), tedy danou věc může vyhodnotit bez jakýchkoli obtíží sám správní orgán, což v daném případě učinil... “.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Žalobce byl uznán vinným z přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu na pozemních komunikacích dle ust. § 22 odst. 1 písm. a) bod 3 přestupkového zákona v souvislosti s porušením ust. § 5 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu.

Podle § 22 odst. 1 písm. a) bodu 3 přestupkového zákona v rozhodném znění *přestupku se dopustí ten, kdo v provozu na pozemních komunikacích řídí vozidlo, které je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích tak závažným způsobem, že bezprostředně ohrožuje ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích,*

Podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu v rozhodném znění *řidič je kromě povinností uvedených v § 4 dále povinen užít vozidlo, které splňuje technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem.*

Těžištěm sporu mezi účastníky řízení je v podstatě otázka, zda v daném případě pro závěr o technické (ne)způsobilosti vozidla použitého žalobcem k jízdě, který by odpovídal požadavkům zakotveným v § 3 a § 51 odst. 3 správního řádu, postačovala podrobná fotodokumentace a její vyhodnocení správními orgány, jak tvrdí žalovaný, či se jednalo o otázku odbornou, kterou pro vyloučení důvodných pochybností nebylo možné bez slyšení znalce, resp. znaleckého posudku uzavřít, jak tvrdí žalobce.

Podle § 3 správního řádu *nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*

V posuzovaném případě se jedná o zaviněný veřejnoprávní delikt, za nějž hrozí pachateli podle § 22 odst. 7 přestupkového zákona pokuta od 5.000,-Kč do 10.000,-Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku. Kromě toho mu jako sekundární sankce hrozí udělení pěti bodů podle ust. § 123a a násl. a přílohy zákona o silničním provozu. Z tohoto důvodu soud zcela sdílí právní názor Nejvyššího správního soudu vyslovený v rozsudku ze dne 18.5.2011, č.j. 7 As 4/2011-79 (všechny rozsudky Nejvyššího správního soudu zde citované jsou dostupné na www.nssoud.cz), podle něhož „*Takový zásah musí být opřen pouze o závažné důvody a v procesní rovině je k němu možno přikročit jen na základě zákonem stanoveného postupu. Tímto zákonem stanoveným postupem jsou v daném případě pravidla*

přestupkového práva hmotného i procesního založená stejně jako pravidla trestního práva na základních zásadách, zejména na presumpci nevinu, zásadě in dubio pro reo, zásadě postihu za zaviněné jednání (nikoli pouze za způsobení škodlivého následku) a požadavku, že postih je možný jen v případě, že bylo prokázáno, že došlo k naplnění všech znaků skutkové podstaty přestupku, a to jak v rovině jednání a případného následku, tak v rovině zavinění (srov. k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2006, č. j. 2 As 46/2005 - 55, www.nssoud.cz). V řízení o přestupku se proto nelze spokojit s tím, že skutečnost, že obviněný z přestupku se jej dopustil, se jeví být pravděpodobnou, či dokonce nejpravděpodobnější, verzi rozhodného skutkového děje. Existuje-li pochybnost, tzn. existuje-li ne zcela nepravděpodobná možnost, že skutkový děj se odehrál jinak než tak, že naplňuje všechny znaky skutkové podstaty přestupku, nepřipadá shledání viny spácháním přestupku v úvahu (in dubio pro reo).“

Podle § 50 odst. 3 správního řádu *správní orgán je povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. V řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.*

Podle § 51 odst. 1 správního řádu *k provedení důkazů lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Jde zejména o listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek.*

Nejvyšší správní soud opakovaně judikoval, že je třeba v přestupkovém řízení klást zvýšené nároky na rozsah a způsob zjišťování podkladů rozhodnutí a v jejich světle vykládat obecná ustanovení správního řádu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2009, č. j. 1 As 44/2009 – 101). Je dále zřejmé, že přestupkové řízení jakožto řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost v podobě sankce za přestupek, je ovládáno zásadou vyšetřovací.

S žalovaným lze souhlasit, že žalobce v průběhu řízení před magistrátem nepožadoval doplnění dokazování. Jak soud výše zmínil, důkazní návrhy učinil až v podaném odvolání.

„Má-li správní orgán povinnost zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena i bez návrhu (z logiky věci bez návrhu toho, komu má být povinnost uložena), nemůže se správní orgán ohledně návrhů takové osoby na provedení dalších důkazů současně dovolávat § 82 odst. 4 správního řádu. Ustanovení § 82 odst. 4 správního řádu na řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, nedopadá.“, jak judikoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7.4.2011, č.j. 5 As 7/2011 - 48 .

Skutečnosti týkající se technického stavu vozidla, jeho způsobilosti k provozu na pozemních komunikacích, příčiny uvolnění jisticích matic kola, případně technické závady vozidla jsou zcela nepochybně otázkou ryze odborného charakteru, která má zásadní význam pro posouzení objektivní stránky přestupku, ale do jisté míry i pro posouzení případného zavinění žalobce.

Podle § 56 správního řádu platí, že *závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, které úřední osoby nemají, a jestliže odborné posouzení skutečností nelze opatřit od jiného správního orgánu, správní orgán usnesením ustanoví znalce. Usnesení se oznamuje pouze znalci. O zamýšleném ustanovení znalce, popřípadě o ustanovení znalce správní orgán vhodným způsobem účastníky vyrozumí. Správní orgán znalci uloží, aby posudek vypracoval písemně a předložil mu jej ve lhůtě, kterou současně určí. Může znalce také vyslechnout.*

V rozsudku ze dne 12.5.2010, č.j. 1 Afs 71/2009-113, (publikován ve Sb. NSS 2313/2011) Nejvyšší správní soud vyslovil, že „Znalci se ve správním nebo soudním řízení přibírají k tomu, aby jednak pozorovali skutečnosti, jejichž poznání předpokládá zvláštní odborné znalosti, jednak z takovýchto pozorování vyvozovali znalecké úsudky (posudky). Znalci se však nepřibírají, aby sdělovali úřadu nebo soudu své názory a úsudky o otázkách rázu právního nebo o otázkách, k jejichž správnému porozumění a řešení není zapotřebí odborných vědomostí nebo znalostí, nýbrž stačí, s ohledem na povahu okolností případu, běžná soudcovská zkušenost a znalost. Ve správním řízení vedle toho platí, že se znalec nepřibírá též tehdy, pokud správní orgán disponuje potřebnými odbornými znalostmi či si může opatřit odborné posouzení předmětných skutečností ze strany jiného správního orgánu (srov. § 56 správního řádu z roku 2004).“

Soud shodně s žalobcem zastává názor, že správní orgány obou stupňů překročily meze své kompetence, jestliže otázky veskrze technické a zásadního rázu posoudily, aniž by k tomu měly dostatek odborné způsobilosti. Bez přímého a bezprostředního pozorování a pouze na základě (byť obsáhlé) fotodokumentace, která podle názoru soudu má pro neodborníka navíc nižší vypovídací hodnotu než pro odborníka, pak vyvozovaly znalecké úsudky. To vše za situace, kdy na místě nehody provedl prohlídku vozidla soudní znalec odpovídajícího oboru, a vypracování znaleckého posudku nestálo nic v cestě.

Z důvodů výše uvedených je soud toho názoru, že správní orgány podstatně porušily ustanovení o řízení, neboť tím, že nepřipustně suplovaly činnost znalce, nezjistily stav věci v souladu s požadavky stanovenými § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu. Jelikož technický stav vozidla a příčiny uvolnění matic kola měly kardinální význam pro otázku viny, mohlo mít porušení ustanovení o řízení nepochybně vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

Samosoudkyně shledala žalobu ve shora uvedeném rozsahu důvodnou, a proto napadené rozhodnutí zrušila pro vady řízení (§ 78 odst. 1, § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.). Protože rozhodnutí žalovaného zrušila, vyslovila současně, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). Právním názorem, který vyslovila ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán, jak stanoví § 78 odst. 5 s.ř.s. (výrok I. rozsudku).

Ve smyslu § 60 odst. 1 s.ř.s. samosoudkyně přiznala úspěšnému žalobci náhradu nákladů řízení. Právo na náhradu nákladů řízení náleželo v rozsahu zaplaceného soudního poplatku 2.000 Kč a odměny advokáta za dva úkony právní služby [jeden úkon podle § 11 odst. 1 písm. a), jeden úkon podle § 11 odst. 1 písm. d)] podle vyhl.č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen advokátní tarif). Sazba za jeden úkon právní služby ve věcech žalob projednávaných podle s.ř.s. činí částku 2.100 Kč (§ 9 odst. 3 písm. f), § 7). Podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu má advokát za jeden úkon právní služby nárok na paušální částku ve výši 300 Kč. Protože žalobce byl

zastoupen advokátem, který je plátcem DPH, příslušelo mu zvýšení odměny o částku odpovídající této dani, tj. o částku 960 Kč (sazba 20%), kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zvláštního právního předpisu, a která patří k nákladům řízení (§ 57 odst. 2 s.ř.s, § 19a advokátního tarifu). Celkem má žalobce právo na náhradu nákladů řízení ve výši 7.760 Kč. Lhůtu k plnění stanovila samosoudkyně podle § 160 odst. 1 zák.č. 99/1963 Sb. ve spojení s § 64 s.ř.s. a místo plnění určila v souladu s § 149 odst. 1 zák. 99/1963 Sb. ve spojení s § 64 s.ř.s. (výrok II. rozsudku).

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Plzni dne 29. března 2013

JUDr. Jana Daňková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: Martina Kerberová